

Створено єдиний бібліографічний ресурс творів Кобзаря

Цю копітку роботу виконали науковці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (НБУВ). Адже попри значний обсяг бібліографічної шевченкіани, тривалий час не існувало праці, яка б об'єднувала та всебічно представляла інформацію про видання творів Тараса Шевченка за весь період усіма мовами та в усьому світі. Тож виконана робота найповніша. Друкованому варіанту передувала підготовка однойменної електронної бази даних, яка нині представлена на порталі бібліотеки. Це видання генеральний директор НБУВ В. Попик назвав головною книгою року Національної бібліотеки.

До друку підготовлено також науково-бібліографічне дослідження «Кобзар» Т. Г. Шевченка у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського». Видання органічно пов'язане з першим і акумулює результати багаторічної роботи його авторів – наукових співробітників Л. Беляєвої та І. Войченко. За словами останньої, Кобзаріана Національної бібліотеки ім. В. І. Вернадського одна з найбільших в Україні та світі. І не лише кількісно. У ній представлено рідкісні видання. Зокрема всі чотири прижиттєвих «Кобзарі», серед яких найцінніше перше видання 1840 р. В Україні відомо про п'ять таких примірників.

Автори дослідили приблизно 400 видань мовою оригіналу та в перекладах 21 мовою, а також шість рукописних «Кобзарів» і подали повний опис кожного з них. Для цього було опрацьовано окремі неушкоджені або відмінні за оформленням примірники з фондів книгозбірень та установ країни й використано доступні електронні копієчки книжок з бібліотек світу, авторитетні бібліографічні джерела. Проведено також значну роботу з пошуку інформації, якої нема у виданні.

Такий підхід дав змогу не лише подати вичерпну інформацію щодо оформлення та змісту майже всіх видань колекції, а й виявити науково цінні факти з історії видання та побутування книжки.

Під час виконання наукового проекту виявили видання, які потребують окремої уваги. Передусім ідеться про «Кобзар», підготовлений до друку в Монреї-су-Буа (Франція) після Другої світової війни. Імовірно припущення, що час та місце створення і друкування книжки не збігалися з часом та місцем її виходу у світ. Вочевидь, «Кобзар» з'явився у французько-українському видавництві Нгомада і був надрукований у Парижі 1947 р. Тим часом з якихось причин книжку опрацьовано і фактично видано друком лише 1964 р. у мюнхенському видавництві «Дніпрова хвиля». Якщо це так, історія появи книжки потребує подальших досліджень (*Створено єдиний бібліографічний ресурс творів Кобзаря // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2015. – 12.03*).